

HITTA I *MANTALSLÄNGDER*

En mantalslängd är en förteckning över vilka som var mantalsskrivna inom ett visst distrikt, och därmed skyldiga att erlægga mantalsskatt. Enligt bestämmelser från 1652 omfattades alla personer mellan 15 och 63 år, men den som efter att ha fyllt 63 år fortfarande företrädde ett hemman skulle fortsätta att betala skatten. Mantalslängderna finns från perioden 1628-1991, dock bör man observera att längderna har varierande utformning både över tid och lokalt.

Mantalslängderna ingår fram till 1918 egentligen i **länsräkenskaperna**, men har för tiden fram till 1820 brutits ut och fått bilda en egen samling. Liksom länsräkenskaperna i övrigt upprättades de i tre exemplar, varav ett skickades till Kammarkollegiet. Dessa finns idag i Riksarkivet Marieberg. Utöver detta kan det i landsarkiven finnas ytterligare två exemplar i arkiven från härads-skrivare (alternativt städer) och länsstyrelser. De sistnämnda finns dock bara fram till år 1862.

De olika exemplaren av länsräkenskaper (inklusive mantalslängder) i Riksarkivet Marieberg och landsarkiven är bevarade i varierande grad, och tyvärr är en del i så pass dåligt skick att de inte går att använda. De kan t.ex. ha skadats av brand eller mögel. Eftersom det ursprungligen

Litteratur:

Holger Wichman, "Mantalslängderna i kammararkivet. Folkbokföring genom 350 år". *Släkt och hävd* nr 3 (1978)

Håkan Skogsjö, "Mantalslängderna & släktforskaren". *Släkthistoriskt Forum* (1989)

Gösta Lext, *Mantalsskrivningen i Sverige före 1860*. (1968)

Riksarkivets beståndsöversikt, del. 4, Kammararkivet (1995), sid. 314 ff.

RIKSARKIVET

Avdelningen för statliga arkiv, januari 2011

funnits tre exemplar kan dock beståden i landsarkiven och Riksarkivet Marieberg i många fall komplettera varandra.

Mantalslängderna i Riksarkivet Marieberg har delats upp i följande serier:

1628-1641 Boskaps- m.fl. längder

Denna samling omfattar boskaps- och utsädeslängder, samt från 1628 också mantalslängder. Varje gårds (hjonelags) vuxna personer (över 12 år) upptas i mantalslängderna. Arkivförteckningen bygger på landskap och härad (skeppslag) plus volymnummer. Sockenregister finns i volymerna.

Samlingen finns tillgänglig på internet via SVAR.

1642-1820 Mantalslängder

Mantalslängderna från perioden 1642–1820 är uttagna ur länsräkenskaperna, och har fått bilda en egen samling. De är skannade och tillgängliga på internet via SVAR.

1821-1880 Mantalslängder och -uppgifter ingående i länsräkenskapernas verifikationsband

1821-1880 är mantalslängderna kvar i länsräkenskapernas verifikationsband. De är inte skannade eller mikrofilmade, utan bara tillgängliga i original i forskarsalen i Riksarkivet Marieberg.

För att hitta rätt mantalslängd kontrollera först i förteckningen *Fögderiindelning sedan 1720* vilket fögderi den socken som eftersöks har ingått i. Leta därefter fram

det rätta länet och året i förteckningen *Länsräkenskaper 1821-1880*. I kolumnen "mantalslängder" framgår volymnumret.

Skriv på beställningssedeln t.ex.:

Länsräkenskaper. Blekinge län 1845:9.

1881-1917 Mantalslängder och -uppgifter ingående i länsräkenskapernas verifikationsband

Använd förteckningen *Länsräkenskaper 1881-1917*. Beställning sker som med länsräkenskaperna 1820-1880.

1918-1967 Mantalslängder, särskild serie i storformat

Förteckning saknas över mantalslängderna från och med 1918. För perioden 1918-1946 finns ett församlings- och sockenregister till mantalslängderna för vissa län (pärmar i forskarexpeditionen).

1968-1991 Mantalslängder, dataproducerad serie i liggande A3-format

Förteckning saknas även från denna period. Handlingar beställs med uppgift om län, stad/fögderi och socken. Register över fögderiindelningen finns i forskarexpeditionen.